

Средно училище „Д-р Петър Берон“, гр. Свиленград

6500 гр. Свиленград,
ул. "Отец Паусий" 28
✉ beroncl@abv.bg
URL: <http://suberon.org>

0379 7 13 54 - Директор
0379 7 13 51- Зам.-директор, УД
0379 7 77 51- Зам.-директор, АСД
0379 7 12 77 - Канцелария

УТВЪРДИЛ:

МАРИЯН БОЯНОВ

Директор на СУ „Д-р Петър Берон“
гр. Свиленград

МЕХАНИЗЪМ

**за предоставяне подкрепа на личностното развитие на учениците за учебната
2026/2027 г.**

1. Програмата е изработена в съответствие с членове 174 до 189 от Закона за училищното и предучилищното образование.
2. Тази програма е израз на политиката на училището за подкрепа на личностно развитие на отделния ученик

3. Цели:

Създаване на условия за интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му чрез:

- Осигуряване на позитивен психологически климат в училище;
- Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- Създаване условия за интегриране на ученици със СОП;
- Създаване на правила в училищната общност за решаване на конфликти в дух на сътрудничество;
- Индивидуален подход към потребностите и особеностите на всеки ученик;
- Участие в училищни, междуучилищни и национални проекти за изява на творческия потенциал на учениците;
- Включване в дейности по интереси.

4. Задачи:

4.1. Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. Консултации по учебни предмети;
6. Кариерно ориентиране на учениците;
7. Занимания по интереси;
8. Библиотечно-информационно обслужване;
9. Грижа за здравето;
10. Поощряване с морални и материални награди;
11. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

12. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
13. Психологическо подпомагане;
14. Логопедична работа;

4.2. Екипната работа между учителите включва

- 4.2.1. Обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват децата и учениците - обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа. /съгласно чл. 179 от ЗПУО/
- 4.2.2. Провеждане на регулярни срещи за:
 - преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на дете или ученик;
 - набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за отделни деца и ученици.

4.3. Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа. Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора, а за учениците със специални образователни потребности - от екипа за подкрепа за личностно развитие. Допълнителното обучение може да се провежда както от учител по предмета, така и от друг учител в същата предметна област.

4.4 Допълнителното консултиране по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се предоставя от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година. Директорът на училището утвърждава график в началото на учебната година, в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището, в електронния дневник и се публикува на интернет-страницата на училището. Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

4.5 Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда /съгласно чл. 180 от ЗПУО/.

4.6 Заниманията по интереси включват:

- Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;
- Изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
- Обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85 от ЗПУО.
- Заниманията по интереси се провеждат чрез различни организационни

педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

4.7. Дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

4.7.1. Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и включват /съгласно чл. 185 от ЗПУО/:

- изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
- разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа;
- партньорство с родителите;
- дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

4.7.2. СУ „Д-р Петър Берон“ определя видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които включват /съгласно чл. 186, ал. 1 от ЗПУО/:

- Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
- използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
- консултиране на детето или ученика с координатора на екипа за подкрепа на личностното развитие или с училищния психолог;
- създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
- насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
- индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).
- участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището.

5. Изграждане на училището като социално място чрез КВАЛИФИКАЦИЯ на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието – включено в План за квалификация

6. Дейности по осигуряване на индивидуалното личностно развитие

№	ДЕЙНОСТ	ОТГОВАРЯ	СРОК
I.	Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти		
1.	Обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.	Педагогически специалисти	Постоянен
2.	Изготвяне на програми за развитие на учениците с обучителни трудности.	Учители Кл.р-ли Училищни психолози	IX, X 2026 г
II.	Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците		
1.	Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.	Учители	При необходимост

2.	Допълнително обучение по учебни предмети с ресурсен учител за учениците на Допълнителна подкрепа	Учители	При необходимост
2.	Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.	Училищни психолози	При необходимост
III.	Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците		
1.	Осигуряване на подходящи тестови методики и информационни материали за учениците от VII, X, XII.	Кл. р-ли	V
2.	Провеждане на ролеви игри и решаване на казуси на тема „Моята работа“ с учениците от IV, VII.	Кл. р-ли	XII
3.	Умение за писане на CV и мотивационно писмо. Беседа и упражнение с учениците от X, XII.	Учители БЕЛ	III
4.	Процеса на търсене и кандидатстване за работа.	Кл.р-ли	III - V
5.	Провеждане на беседи с външни гости. Покана на родители на ученици с различни професии в ЧК за учениците от VII, X, XII.	Кл.р-ли	Постоянен
IV.	Дейности, свързани със занимания по интереси		
1.	Обмяна на информация между учителите, училищните психолози и учениците за установяване интересите на учениците.	Кл.р-ли, Училищни психолози	постоянен
2.	Създаване на клубове по интереси.	Педагогически специалисти	Постоянен
3.	Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от Ученическия съвет.	Ученически съвет	Постоянен
4.	Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия- тържества, конкурси, състезания, концерти.	Педагогически специалисти	Постоянен
V.	Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване		
	Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.		Постоянен
VI.	Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците		
1.	Осигуряване на медицинско лице в училище.		Постоянен
2.	Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.		Постоянен
3.	Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.	Мед. сестри кл.ръководители Училищни психолози	Постоянен
4.	Провеждане на тематични инструктажи.	Класни ръководители	Постоянен

5.	Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм.	Учители по ФВС	Постоянен
VII.	Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди		
1.	Съобщаване и похвала за високите постижения на отделни ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на училищната общност в сайта на училището.	Всички учители	Постоянен
2.	Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището.	Всички учители	Постоянен
3.	Връчване на похвални писма до родителите на ученици с отличен успех и високи постижения.	Всички учители	Постоянен
VIII.	Дейности, свързани с превенция на насилието		
1.	Представяне на учениците и преподавателите Стратегията на Съвета на Европа за правата на детето 2012-2015 година и Конвенцията на ООН за правата на детето.	Класни ръководители	Постоянен
2.	Провеждане на регулярни срещи с Ръководството на училището и Педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.	Класни ръководители, УР	Постоянен
3.	Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/ насилие и ученици с агресивно поведение от Училищните психолози.	Училищни психолози	Постоянен
4.	Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие.	Класни ръководители	Постоянен
5.	Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск.	Училищни психолози	Постоянен
6.	Провеждане на лекции, беседи, презентации в в Начален, Прогимназиален и Гимназиален етап по програмата „Без свободен час“ на следните теми: - „Насилие между деца“ - „Разрешаване на конфликти“ - „Агресия и нейното проявление“ - „Равнопоставеност на половете“ /презентация/ - „Кибертормоз“	Училищни психолози	Постоянен
7.	Ангажиране на Ученическия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото: - Съвместно участие по проекти – „Върни моя приятел в училище“	Ученически съвет	Постоянен

	- Организиране и провеждане на училищни мероприятия - Провеждане на тематични игри и беседи от ученици в гимназиален етап, на ученици в начален и прогимназиален етап. - Спортни мероприятия		
8.	Диагностициране на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.	Училищни психолози	Постоянен
9.	Използване на посредник при разрешаване на конфликти в училище.	Училищни психолози	Постоянен
10.	Провеждане на вътрешно училищни обучения на преподавателите за справяне с агресията на учениците.	Училищни психолози	Постоянен
12.	Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители	Кл.р-ли Училищни психолози	Постоянен
13.	Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, ДПС, 5 РУП и други институции.	УР, Училищни психолози	Постоянен
IX.	Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение		
1.	Реализиране на екипни срещи между учителите по методически обединения, включващи обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.	Всички учители	Постоянен
2.	Провеждане на анкета и наблюдение на учениците с цел подобряване на учебната среда	Всички учители, Училищни психолози	Постоянен
3.	Създаване на Етичен кодекс на учениците	Ученически съвет	X
4.	Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците	Всички учители	Постоянен
5.	Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, грамоти, поздравителни съобщения на сайта на училището, похвални писма до родителите.	Всички учители	Постоянен
6.	Провеждане на дискусии и беседи с учениците от различните образователни степени на тема смисъла от образование, лични интереси, успешна реализация.	Всички учители	Постоянен
7.	Изготвяне на портфолио по различните предмети от всеки ученик.	Всички учители	Постоянен
8.	Прилагане на единни мерки за подобряване на дисциплината в часовете с цел осигуряване на благоприятна атмосфера за работа:	Всички учители	Постоянен

	- Ясни правила за взаимоотношенията в класната стая; - Взаимоуважението като основен принцип на отношенията учител – ученик и ученик – ученик; - Изготвяне и спазване на критериите за оценяване; - Спазване на умерена дистанция учител – ученик; - Разнообразяване методите на преподаване; - Осъществяване на своевременна обратна връзка и конкретни препоръки от учителите по всички предмети; - Отчитане напредъка на ученика		
9.	Отчитане на индивидуалния напредък в обучението на всеки ученик и за придобитите компетентности – знания, умения и отношения.	Всички учители	Постоянен
X.	Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение		
1.	Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Директор	IX - X
2.	Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа.	Всички учители	X
3.	Обсъждане от ученика и класния ръководител с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването му.	Класни ръководители, Училищни психолози	Постоянен
4.	Консултиране на ученика и/ или родителите с Училищния психолог.	Училищни психолози	Постоянен
5.	Включване на ученика в групов дейност за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.	Координатор на информация, кл.ръководител	Постоянен
6.	Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.	Координатор на информация, класни ръководители	Постоянен
7.	Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).	Координатор на информация	Постоянен
8.	Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговите желание и възможности.	Координатор на информация, Класни ръководители, Училищни психолози	Постоянен

9.	Осигуряване на условия за включване на ученици с проблемно поведение в дейности и инициативи, основани на подхода „връстници обучават връстници“.	Класни ръководители, Училищни психолози Ученически съвет	Постоянен
10.	Прилагане на наказания на учениците с проблемно поведение, съгласно Закона за образование от 01.08.2016г и ПДУ; изготвяне на индивидуални програми за допълнителна педагогическа, психологическа и социална подкрепа на съответните ученици.	Класни ръководители, Училищни психолози УР	Постоянен
XI.	Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения		
1.	Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците.	Всички учители, Училищни психолози логопед, ресурсен учител	Постоянен
2.	Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Директор	IX - X
3.	Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището като се определя водещ на случая. Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношения с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие.	Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика	Постоянен
4.	Диагностициране на точните проблемни области на учениците с обучителни затруднения.	Всички учители, Училищни психолози , логопед, ресурсен учител	Постоянен
5.	Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа.	Всички учители, Училищни психолози , логопед, ресурсен учител	X
6.	Координаторът предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Координатор	X

Програмата е приета на заседание на ПС с Протокол № 16 /14.09.2026 г.

МАРИЯН БОЯНОВ

Директор на СУ „Д-р Петър Берон“

гр.Свиленград